

Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016

2016 dccc 2

RHAN 5

GWEITHWYR GOFAL CYMDEITHASOL: SAFONAU YMDDYGIAD, ADDYSG ETC.

112 Codau ymarfer

- (1) Rhaid i GCC lunio, a chyhoeddi o dro i dro, godau ymarfer sy'n pennu—
  - (a) safonau ymddygiad ac ymarfer a ddisgwylir oddi wrth weithwyr gofal cymdeithasol;
  - (b) safonau ymddygiad ac ymarfer a ddisgwylir oddi wrth bersonau sy'n cyflogi neu sy'n ceisio cyflogi gweithwyr gofal cymdeithasol.
- (2) Caiff y codau wneud darpariaeth wahanol mewn cysylltiad â chategoriâu gwahanol o weithiwr gofal cymdeithasol.
- (3) Caiff y codau hefyd bennu'r safonau ymddygiad ac ymarfer a ddisgwylir oddi wrth weithwyr cymdeithasol wrth gyflawni swyddogaethau gweithiwr proffesiynol iechyd meddwl a gymeradwywyd (o fewn ystyr "approved mental health professional" yn adran 114 o [Ddeddf Iechyd Meddwl 1983](#) (p.20)).
- (4) Rhaid i GCC—
  - (a) cadw'r codau o dan adolygiad, a
  - (b) amrywio eu darpariaethau pa bryd bynnag y mae'n meddwl ei bod yn briodol gwneud hynny.
- (5) Pan honnir bod person sydd wedi ei gofrestru mewn unrhyw ran o'r gofrestr wedi methu â chydymffurfio ag unrhyw safon sydd wedi ei chynnwys mewn cod a wneir o dan yr adran hon—
  - (a) nid yw'r methiant hwnnw, ynddo'i hun, i'w gymryd fel pe bai'n berfformiad diffygiol fel gweithiwr gofal cymdeithasol neu gamymddwyn difrifol at ddibenion adran 117 (addasrwydd i ymarfer), ond

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
 Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)*

- (b) caniateir i'r methiant hwnnw gael ei ystyried mewn achosion o dan y Ddeddf hon sy'n ymwneud ag addasrwydd y person i ymarfer.
- (6) Rhaid i awdurdod lleol sy'n gwneud unrhyw benderfyniad ynghylch ymddygiad unrhyw weithwyr gofal cymdeithasol y mae'n eu cyflogi, os y'i cyfarwyddir gan Weinidogion Cymru i wneud hynny, ystyried unrhyw god a gyhoeddir gan GCC o dan yr adran hon.

Gwybodaeth Cychwyn

- I1** A. 112 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**
- I2** A. 112 mewn grym ar 3.4.2017 gan O.S. 2017/309, **ergl. 2(d)** (ynghyd ag **erglau. 3, 4, Atod.**)

113 Datblygiad proffesiynol parhaus

- (1) Caiff GCC wneud rheolau sy'n ei gwneud yn ofynnol i bersonau sydd wedi eu cofrestru mewn unrhyw ran o'r gofrestr gyflawni hyfforddiant pellach.
- (2) Caiff y rheolau, yn benodol, wneud darpariaeth mewn cysylltiad â phersonau sy'n methu â chydymffurfio ag unrhyw ofynion mewn rheolau a wneir gan GCC o dan is-adran (1), gan gynnwys darpariaeth ar gyfer atgyfeiriadau i banel addasrwydd i ymarfer.

- ^{F1}(3) .....
- ^{F1}(4) .....
- ^{F1}(5) .....

Diwygiadau Testunol

- F1** A. 113(3)-(5) wedi ei hepgor (31.12.2020) yn rhinwedd Rheoliadau Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymwysterau) (Cymru) (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2019 (O.S. 2019/761), rhlau. 1(2), **12** (ynghyd â rhlau. 15A-19) (as diwygio gan O.S. 2020/1626, rhlau. 1(2), 6-13); 2020 c. 1, Atod. 5 para. 1(1)

Gwybodaeth Cychwyn

- I3** A. 113 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**
- I4** A. 113 mewn grym ar 3.4.2017 gan O.S. 2017/309, **ergl. 2(d)** (ynghyd ag **erglau. 3, 4, Atod.**)

114 Cymeradwyo cyrsiau etc.

- (1) Caiff GCC, yn unol â rheolau a wneir ganddo—
- (a) cymeradwyo cyrsiau mewn gwaith cymdeithasol perthnasol ar gyfer personau sydd wedi eu cofrestru neu sy'n dymuno cofrestru yn y rhan gweithwyr cymdeithasol o'r gofrestr;
- (b) cymeradwyo cyrsiau yn y gwaith a gaiff ei ymarfer gan bersonau sydd wedi eu cofrestru mewn rhan ychwanegol o'r gofrestr ar gyfer personau sydd wedi eu cofrestru neu sy'n dymuno cofrestru yn y rhan honno o'r gofrestr;
- (c) cymeradwyo cyrsiau yn y gwaith a gaiff ei ymarfer gan bersonau sy'n weithwyr gofal cymdeithasol neu sy'n dymuno bod yn weithwyr gofal cymdeithasol o ddisgrifiad nad yw wedi ei bennu yn adran 80(1) neu odani.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

- (2) Caiff cymeradwyaeth a roddir o dan yr adran hon fod yn ddarostyngedig i unrhyw amodau sy'n briodol ym marn GCC.
- (3) Caiff rheolau a wneir yn rhinwedd yr adran hon, yn benodol, wneud darpariaeth—
  - (a) ynghylch cynnwys cyrsiau a'r dulliau ar gyfer cwblhau cyrsiau;
  - (b) o ran y ddarpariaeth o wybodaeth am gyrsiau i GCC;
  - (c) o ran y personau a gaiff ymgymryd â chyrsiau, neu rannau o gyrsiau a bennir yn y rheolau;
  - (d) o ran niferoedd y personau a gaiff ymgymryd â chyrsiau;
  - (e) o ran dyfarnu tystysgrifau gan GCC o gwblhau cyrsiau yn llwyddiannus;
  - (f) ynghylch darfodiad ac adnewyddiad cymeradwyaethau;
  - (g) ynghylch tynnu cymeradwyaethau yn ôl.
- (4) Caiff GCC—
  - (a) cynnal, neu wneud trefniadau ar gyfer cynnal, archwiliadau mewn cysylltiad â chyrsiau a grybwyllir yn yr adran hon neu yn adran 116;
  - (b) gwneud gwaith ymchwil, neu helpu personau eraill i wneud gwaith ymchwil, i faterion sy'n berthnasol i hyfforddiant ar gyfer gweithwyr gofal cymdeithasol o unrhyw ddisgrifiad.
- (5) Ni chaniateir i gwrs gael ei gymeradwyo gan GCC o dan yr adran hon oni bai bod GCC yn meddwl y bydd y cwrs yn galluogi personau sy'n ei gwblhau i gyrraedd y safon ofynnol o hyfedredd yng ngwaith gofal cymdeithasol.
- (6) Yn is-adran (5) ystyr “y safon ofynnol o hyfedredd yng ngwaith gofal cymdeithasol” yw'r safon a ddisgrifir mewn rheolau a wneir gan GCC.
- (7) Rhaid i GCC gynnal a chyhoeddi rhestr o'r cyrsiau y mae wedi eu cymeradwyo o dan yr adran hon.

Gwybodaeth Cychwyn

I5 A. 114 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**

I6 A. 114 mewn grym ar 3.4.2017 gan O.S. 2017/309, **ergl. 2(d)** (ynghyd ag **erglau. 3, 4, Atod.**)

115 Arolygiadau mewn cysylltiad â chyrsiau penodol

- (1) Caiff GCC drwy reolau wneud darpariaeth ar gyfer arolygu manau lle y gwneir y canlynol neu ar gyfer arolygu sefydliadau y gwneir y canlynol ganddynt neu o dan eu cyfarwyddyd—
  - (a) y rhoddir, neu y bwriedir rhoi, unrhyw gwrs perthnasol (neu ran o gwrs o'r fath), neu
  - (b) y cynhelir unrhyw archwiliad, neu y bwriedir cynnal unrhyw archwiliad, mewn cysylltiad ag unrhyw gwrs perthnasol.
- (2) Caiff y rheolau wneud darpariaeth—
  - (a) ar gyfer penodi personau i gynnal arolygiadau (“arolygwyr”);
  - (b) i adroddiadau gael eu gwneud gan arolygwyr—
    - (i) ar natur ac ansawdd y cyfarwyddyd a roddir, neu sydd i'w roi, a'r cyfleusterau a ddarperir, neu sydd i'w darparu, yn y man neu gan y sefydliad yr ymwelir ag ef;

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
 Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)*

- (ii) ar unrhyw faterion eraill a bennir yn y rheolau;
  - (c) i GCC dalu ffioedd, lwfansau a threuliau i bersonau a benodir yn arolygwyr;
  - (d) i bersonau o'r fath gael eu trin, at ddibenion Atodlen 2, fel aelodau o staff GCC.
- (3) Yn is-adran (1) ystyr “cwrs perthnasol”, mewn perthynas â GCC, yw—
- (a) unrhyw gwrs y rhoddwyd cymeradwyaeth ar ei gyfer gan GCC, neu y ceisir cymeradwyaeth o'r fath, o dan adran 114, neu
  - (b) unrhyw hyfforddiant y caiff fod yn ofynnol, yn rhinwedd rheolau a wneir o dan adran 113(1), i berson sydd wedi ei dderbyn i ran o'r gofrestr ei gwblhau ar ôl cofrestru.

Gwybodaeth Cychwyn

- I7** A. 115 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**
- I8** A. 115 mewn grym ar 3.4.2017 gan O.S. 2017/309, **ergl. 2(d)** (ynghyd ag **erglau. 3, 4, Atod.**)

116 Swyddogaethau eraill GCC mewn cysylltiad ag addysg a hyfforddiant

- (1) Os ymddengys i GCC nad oes darpariaeth ddigonol yn cael ei gwneud ar gyfer hyfforddi personau sy'n weithwyr gofal cymdeithasol o unrhyw ddisgrifiad neu sy'n dymuno bod yn weithwyr gofal cymdeithasol o unrhyw ddisgrifiad, caiff GCC ddarparu cyrsiau at y diben hwnnw neu sicrhau bod cyrsiau o'r fath yn cael eu darparu.
- (2) Caiff GCC hefyd, ar unrhyw delerau ac yn ddarostyngedig i unrhyw amodau sy'n briodol yn ei farn ef—
- (a) gwneud grantiau, a thalu lwfansau teithio a lwfansau eraill, i bersonau sy'n preswyllo yng Nghymru er mwyn sicrhau eu hyfforddiant yng ngwaith gweithwyr gofal cymdeithasol o unrhyw ddisgrifiad;
  - (b) gwneud grantiau i sefydliadau sy'n darparu hyfforddiant yng ngwaith gweithwyr gofal cymdeithasol o unrhyw ddisgrifiad.

Gwybodaeth Cychwyn

- I9** A. 116 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**
- I10** A. 116 mewn grym ar 3.4.2017 gan O.S. 2017/309, **ergl. 2(d)** (ynghyd ag **erglau. 3, 4, Atod.**)

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 5.